

bir mücadele öyküsü: kent aş işçileri

FİLİZ KURNAZ - TAHİR OZAN

İzmir, uzun bir süre Kent Aş işçilerinin eylemleriyle yankılandı. İşçiler altı ayı geçkin bir süre içindeki direnişleri süresince her türlü zora göğüs gerdiler. Kimi zaman polisle saatlerce çatıştılar, kimi zaman CHP'li Karşıyaka belediye başkanı Cevat Durak ve onun yalanlarıyla, fedailerıyla karşı karşıya kaldılar. Örnekköy şantiyesinde kurdukları direnişi, tüm yaşamsal zorluklara rağmen aileleriyle birlikte sürdürmeye çalıştılar. Seslerine bir karşılık bulma umuduyla adım adım Ankara'ya yürüdüler. Zorluklar işçilerin Ankara'da da peşini bırakmadı.. CHP önünden Abdi İpekçi parkına yönelen eylem çizgisine, yaşanan faşist saldırıya ve her şeye rağmen tükenmeyen bir sabırla, Deniz Baykal ile görüşme talepleri kabul edilmese de işçiler her koşulda direnmeyi seçtiler.

İşçilerin ekonomik hakları için verdiği mücadele takdire değerken, işçilerin üyesi oldukları Genel-İş sendikasının aynı basireti gösterememiş olması oldukça üzücüdür. Başından itibaren eylemlilik süreçlerinde işçiler sendikalarının aldığı tüm kararların arkasında durmuş, ve bu kararları tam bir militanlıkla yerine getirmişlerdir. Sonuçta işçilerin beklentilerinin aksine mücadele tam bir yenilgiyle sonuçlanmış, büyük bir coşkuyla başlattıkları Ankara eylemliklerinden hüsrana geri dönmüşler, Deniz Baykal'la dahi görüşme talepleri gerçekleşmemiştir. Bu

sürecin sorumluluğunun merkezinde ise Genel-İş sendikasının CHP ile karşı karşıya gelememe basiretsizliği yatmaktadır.

İşçilerin işten atılması ve iş hakkının yine CHP'li olduğu bilinen Altaş firmasına verilmesi, CHP'nin belediyeleri arpalık olarak kullanmasının somut bir göstergesidir.

Hal böyleyken Genel-İş sendikasının, işçilerin işten atılmasının nedenlerini, CHP dışında bir yerlerde araması, Karşıyaka belediye başkanının şahsı ile sınırlı tutmaya çalışması, bu sendikanın sınıf sendikacılığı savunusundan nerelere geldiğinin acı bir ifadesidir.

Sorunların esas nedenlerini, CHP'nin işçi sınıfına karşı temel zihniyetinde aramayan, yaşanan durumu sadece Karşıyaka Belediye Başkanı Cevat Durak'la sınırlı tutan, Genel-İş sendikası sorumluluk sıralamasında CHP'den sonra yerini almıştır.

İşçilerin polisle yüz yüze kaldığı durumlarda dahi bir basın toplantısıyla görevini yerine getirdiğini düşünen sendika merkez yöneticileri bu durumda dahi açıklamalarında "CHP ile sorunları olmadığını, polis saldırısını dahi Cevat Durak'ın kışkırttığını, ve tek sorumlunun Cevat Durak olduğunu.." açıklamıştır.

Bu açıklamayı kolları dayaktan moraran 60 yaşındaki işçi yakınının ve yaralanan diğer işçilerin gözlerinin içine bakarak yapabilmıştır.

DISK Genel-İş bu süreçte yine üyelerine güvenmek yerine, yaşanan durumu Kent Aş işçilerinin katıldığı eylemlerle sınırlı tutmuş diğer örgütlü olduğu yerlerdeki işçilerini harekete geçirmeyi düşünmemiştir. Bir başka yere özgü durum ise İzmir'de yerel seçimlerde CHP belediyelerin çoğunu almıştır ve DISK Genel-İş de, diğer sendikalar gibi kamu işyerlerinde örgütlüdür. Ülkede uzun zamandır işçi sendikaları kamu işyerleri dışında örgütlü değildir. Yani özel sektörde örgütlenme refleksi bir çok sendikada olduğu gibi Genel-İş sendikasında da körelmiştir. Bu durum ise sadece Genel İş sendikasına ait değildir. DISK ve Türk-İş'e bağlı tüm işçi sendikalarının yaşadığı bir durumdur. Kendi egemenlerine yaslanarak yol yürüme tavrı sendikal faaliyetin düsturu olmuş görünmektedir.

Kent Aş işçileri adına yapılan her türlü eylemlilikte ve sözlü açıklamalarda AKP hedef alınmış, sorunun gerçek muhatapları CHP ve anlayışı değilmiş gibi tüm eylem çizgisini AKP karşıtlığı üzerinden oluşturmuşlardır. Genel-İş sendikasının bu tutumu yeni bir şey değildir. Ülkede yaşanan küresel ekonomik krize karşı en geniş mücadele imkanlarını yaratmak varken, CHP'nin kendi suni gündemi ile sendikaların gündeminin paralellik arz etmesi, laik-antilaik politikalar ekseninde sıkışılması, sorunun sınıf mücadelesi ekseninde görülmesi ye-

Sendikalar bugüne değin, ister baskı grubu oluşturarak, ister lobi faaliyetine girilerek, isterse "ekonomik, demokratik ve siyasal mücadelenin bütünselliğini gözeterek" siyasal olarak üstlenegeldikleri işlevlerden giderek uzaklaşıyorlar. Bir başka deyişle, sendikalar, işçi sınıfının talep ve düşüncelerini siyasal alana taşımakta eskisi gibi etkili değiller.

rine CHP ile bozuşmaktan imtina edilmesi, Kent Aş'de yaşanan direnişin yitirilmesine neden olmuştur.

Öte yandan diğer sorun, sendikaların özellikle 12 Eylül'den bu yana solcuları dışta tutarak yürütmeye mahir oldukları konularda da eskisi gibi yetenekli olamamalarının belirginleşmiş olmasıdır.

Gün geçtikçe, işçi sınıfının güncel taleplerini siyaset alanına taşımada giderek daha da etkisizleşmektedirler. Sendikalar bugüne değin, ister baskı grubu oluşturarak, ister lobi faaliyetine girilerek, isterse "ekonomik, demokratik ve siyasal mücadelenin bütünselliğini gözeterek" siyasal olarak üstlenegeldikleri işlevlerden giderek uzaklaşıyorlar. Bir başka deyişle, sendikalar, işçi sınıfının talep ve düşüncelerini siyasal alana taşımakta eskisi gibi etkili değiller. Bu güne değin kullanılan yöntemler sonucu, sendikaların böyle bir araç haline getirilmeleri, yani "ekonomik" alandan siyaset üzerine baskı kurma aracı olarak görülmeleri zaten hatalı bir yaklaşımdı. "Ekonomik alan" denilen kavramın, sınıf mücadelesine bağlı olarak biçimlenen ve sınıf mücadelesini etkileyen emek-sermaye ilişkisinin bir alt parçası olduğunu görmek gerekir. Emek-sermaye ilişkisi ve de çelişkisi yapısı itibarıyla siyasaldır.

Kapitalizmde "ekonomik alan"a ait gibi görünen, bir olay ya da durum bile toplumun bir bütün olarak alacağı siyasal biçimlenişe bağlı olarak belirlenir, özel mülkiyet ve sömürüye izin veren sınıf güçleri ve devlet iktidarı arasındaki denge, sınıf mücadelesinin o andaki durumunu belirler.

Sermayenin birikim modeli, "ekonomik alan"ın özerkliğini ortadan kaldıran, sınıf mücadelesinin bütün düzeylerini bir kez daha bütün çıplaklığıyla siyaset ekseninde konumlandıran bir ortam yaratmaktadır.

İşçi sınıfının en basit ekonomik talepleri bile, doğrudan ya da dolaylı siyasal egemenlik ilişkilerinin duvarına çarpıyor.

Genel siyasal mücadeleden bağımsız bir ekonomik mücadelenin imkansız olduğu bütün çıplaklığıyla ortaya çıkıyor.

OKMEYDANINDA TAŞERONA GEÇİT YOK..!

Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde taşeron firmada 2.5 ay boyunca maaşlarını alamayan işçiler DISK'e bağlı Dev-Sağlık İş'e üye olmuş ve bu süreçte yapılan eylemlilikler sonucu işçiler maaşlarını almıştı. Ücretlerini örgütlü ve sendikali olarak alan işçiler yaptıkları kıvılcımı büyütüp ateşe çevirerek mücadelelerini sürdürdüler. İşçilerin bu kararlı tavrı karşısında taşeron sahipleri tüm sermaye sahipleri gibi aynı yöntemi kullanmış, işçilerin tavrını kırmak için 2 Ekim 2009 tarihinde 18 işçiyi kapı dışarı etmişlerdi. İşçilerin işten atılmasının hemen ardından Dev-Sağlık İş hareketine geçmiş ve hastane başhekimliği kapısı önünde 45 gün sürecek direnişi başlattılar. İşçilerin 45 gün boyunca talebi, anayasal hak olan sendika hakkının işveren ve hastane yönetimi tarafından kabul edilmesi ve atılan 18 işçinin sendikali olarak geri alınmasıydı. İşçiler ve Dev Sağlık İş 45 gün süren direniş boyunca sabah, öğle ve akşam olmak üzere fiili eylemler örgütledi, Dev Sağlık İş genel başkanının ve DISK'in merkez yöneticilerinin katıldığı sürekli eylemlerle direnişi canlı tuttular.

İşçilerin 2 Ekimde başladıkları direniş 45. gününde meyve verdi, Dev-Sağlık İş'in hastane yönetimi ve taşeron firma yöneticileri ile yaptıkları görüşmeler sonucu 16 Kasım 2009 tarihinden itibaren işten atılan sendika üyeleri işlerine sendikali olarak geri dönmeye başladılar. 18 Kasım sabahı işçiler ve sendika bu kez "Direne direne kazandık" sloganlarıyla kazanımlarını basın açıklaması yaparak dosta ve düşmana duyurdular. Basın açıklamasına işlerine geri dönen işçiler iş önlükleriyle katılırken, işe geri dönmeyi bekleyen işçiler ise sendika önlükleriyle katıldılar. İşçiler aynı zamanda kazanımlarını 19 Kasım gecesi düzenledikleri dayanışma gecesiyle coşkuya çevirdiler.

sinter işçilerine patron saldırısı

Disk'e bağlı Birleşik Metal İş sendikasına üye Sinter işçilerine patronun yandaşları tarafından saldırı yapıldı. İşçiler ise yaklaşık 11 aydır mücadelelerine devam ediyor.. İşe iade mahkemeleri son olarak 2010 Mart ayına ertelenmesini "zafer kazanmak" olarak gören Sinter patronu Olgun Tanberk fiziksel ve psikolojik baskısını işçiler üzerinde arttırdı. 17 Kasım sabahı fabrika müdürü İlker Öztürk'ü görmeleri üzerine işçiler uzayan mahkeme süreci nedeniyle tepkilerini gösterdiler. Bunun üzerine İlker Öztürk yanına 10 kişiyi de alarak işçilerin üzerine yürüdü.

Sinter direnişindeki tek kadın işçi olan Lale Balta saldırıya uğrayan ilk işçi idi. Hızını alamayan fabrika müdürünün belindeki silahı işçilere göstermesiyle işçilerin öfkesi daha da büyüdü.. İşçiler ve patronun yandaşları arasında arbede yaşandı. Direnişteki işçilerden biri işe iade davalarının sürekli ertelenmesini hatırlatarak "Adaletten aldığımız darbe yetmiyormuş gibi şimdi de faşistler saldırıyor" diyerek isyanını belirtti. Fiziksel şiddetten umduğunu bulamayan Sinter patronu bu sefer de psikolojik baskıya başvurdu. Direnişin en başından beri işçileri taşıyan servisler arka kapıdan çıkartılıyordu. Böylece direnişteki işçilerle çalışan işçileri yan yana getirmiyor, direnişteki işçilere tecrit uyguluyordu. Olayların yaşandığı akşam ise çalışan işçileri ön kapıdan çıkarmaya kalktı. Böylece işçileri karşı karşıya getirmeye çalıştı. Çalışan işçiler kapıya geldiğinde işçilerin ön kapıdan çıkmasını engellemek için direnişteki iş-

çiler kol kola girerek ön kapıda barikat oluşturdu. Direnişteki işçiler bunun patronun oyunu olduğunu, işçileri birbirine düşürmeye çalıştıklarını, patronun oyununa gelmemelerini, kavgalarının ekmek davası olduğunu aktardılar. Bu sırada , işçiler sık sık "zafer direnen emekçinin olacak", "işçilerin birliği sermayeyi yenecek", "sermayenin uşağı Olgun'un köpeği olmayacağız" "işgal, grev, direniş" sloganlarını attılar. İşçilerin eylemine Birleşik Metal İş'in örgütlü olduğu Mert Akışkan işçileri de destek verdi. Direniş alanında yaklaşık 60'a yakın işçi vardı. Bir süre sonra sermayenin kolluk güçleri de direniş alanına geldi. Direnişteki işçiler kendilerine saldırı olduğunu ve silah gösterildiğini söylediğinde polisin tavrı ise hiç kimsesi şaşırtmadı. Yapılan saldırı ve silahla tehdit karşısında polis "kimse kimseyi vurmaz, bir şey olmaz" diyerek kimin bekçiliğini yaptığını bir kez daha kanıtladı. Polisin "servislerin sadece 2 gün için buradan çıkarılacağını, daha sonraki günlerde yine işçilerin arka kapıdan çıkarılacağını" söylemesi üzerine işçiler bugün neden böyle bir durum yaşandığını sordu. Polis amiri ise bilgisi olmadığını söyleyerek soruyu geçiştirdi. İnkna olmayan işçiler geri atım atmamaları için ön kapının kapanmasını sağladı. İşçiler arka kapıdan çıkmak zorunda kaldı. Direniş alanına gelen Birleşik Metal İş sendikası 1. nolu şube başkanı Kemal Çoşkun da işçileri daha sakin! olmaya çağırarak, polisin emir kulu olduğunu belirtti. Yuhalamalar eşliğinde fabrikadan çıkan Olgun Tanberk'in gitmesi üzerine işçiler direniş alanından ayrıldı.